

Tiistaina 30.4.2024
Vuodesta 1927
Nro 84 Irtonumero 4 euroa

ITÄ-HÄME

Nuori metsokukko ujostelee soitimen reunalla.

Metsot hakevat asemia kevään soidintaistoon

Olli Vuori kohtasi huhtikuun kuvausretkillään myös ruovikoissa piilottelevan luhtakanan, joka kiljuu kuin porsas, muttei juuri näydy.

Sivu 8

Tuulivoima-suunnitelmat kuummentavat tunteita Joutsan Leivonmäellä

Sivut 4-5

Vierumäen Matkakeitaan **WAPPUBRUNSSI** KE 1.5. KLO 11-18

ALKUUN:

Erittäin runsas, raikas ja monipuolinen salaattipöytä sekä:

- Sipulisilliä L.G & keitettyjä kananmunia L.G
- Savulohimoussea L.G & saaristolaisleipää L
- Skagenröra L.G
- Juustoja & hilloa
- Minicraisantteja L
- Cocktailpiirakoita L & munavoi L
- Leipälajitelma L
- Patonkia L & tuorejuustoa L

LÄMPIMÄT:

- Makkarakimara L.G
- Lihapullia L.G
- Kanan crispy chicken L.G ja yellow curry L.G & aurajuustodippi L
- Rosepippurihärkää L.G
- Tiili-voiperunoita L.G
- Grillatut maissintähkät L.G
- Keitaan lämmintä maalaisperunasalattia L.G
- Pestopastagratiini L
- Kesäkurpitsakeittoa L.G & paahdettu sipuli

JÄLKKÄRIKSI:

- Rahkamunkeja L & simaa L
- Mocca- ja kuningatarpiirakkaa L
- Macaronseja · Churroja L · Täytettyjä tuulihattuja
- Vaahtokarkkeja ja mansikoita · Suklaaputous

Hinta 24,90€

Lapset 3-7-v. 9,90€, 8-12-v. 12,90€

HAUSKAA VAPPUA JA Tervetuloa!

Matkakeidas

Vierumäen Matkakeidas Oy
Tervalammentie 1. www.matkakeidas.fi

AIDOSTI PAIKALLINEN

Lahti
98,6
MHz

RADIO
**VOI
MA**

Pohjoinen
94,9
MHz

Hausjärvi
91,0
MHz

Höystösensuon suuri puhallus herättää huolta

Joutsalainen Pekka Huikko ei usko, että Leivonmäen kansallispuiston viereen rakennetaan koskaan tuuliteollisuusaluetta.

Esä Jokinen

Joutsalainen **Pekka Huikko** hankkii elantonsa omistamassaan Fid Engineering oy -yrityksessä. Lisäksi hän pyörittää Flanel-salibandyseuraa ja elää normaalia perhe-elämää.

Huikko on aina ollut kiinnostunut myös politiikasta: aikoinaan hän muun muassa toimi Joutsan kunnanhallituksen puheenjohtajana (kok.) ja nykyisin hän tekee voitavansa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuustossa ja turvallisuuslautakunnassa.

Nyt ei kuitenkaan puhuta sen paremmin yritysjohtamisesta, urheilusta, perhe-elämästä, politiikasta kuin hyvinvointialueestakaan.

Puhutaan tuulivoimasta – ja erityisesti Leivonmäen kansallispuiston kupeeseen, Höystösensuon alueelle suunnitellusta tuuliteollisuusalueesta.

Huikko vastustaa hanketta henkeen ja vereen.

– Passissani lukee Leivonmäki – se velvoittaa, Huikko painottaa.

– Tuulivoimalla on paikkansa energiapaletissa, jos faktat ovat kohdallaan, mutta Höystösensuon hankkeessa ne eivät sitä ole. Päätäjät on harhautettu.

Huikon mukaan tuulivoiman rakentamispäätösten taustalla oleva asetelma on yleensä epäreilu.

– Energiayhtiöiden edustajat kiertelevät ympäri maakuntia etsimässä isäntiä, jotka olisivat valmiita vuokraamaan maitaan tuulivoimaloita varten, Huikko kuvailee.

– Valmistelut tehdään salassa, kunnat lähtevät mukaan ja asettu-

vat vahvemman puolelle. Kun juna saadaan liikkeelle, on sitä vaikea pysäyttää.

Huikon mukaan tuulivoima on hyvä niille, jotka saavat siitä hyötyä.

– Kukaan ei sen sijaan ole niiden puolella, jotka saavat haitat ja kärsimykset.

– Joutsalle Höystösensuon tuuliteollisuusalueesta olisi enemmän haittaa kuin hyötyä. Lisäksi kyseessä on alue, jolle tuulivoimaloita ei ole mitään mahdollisuutta rakentaa.

Kun Huikolta pyytää perusteluita väitteelleen, alkaa niitä tulla enemmän kuin tarpeeksi.

– Minulla on Höystösensuon alueesta ja maakuntakaavasta taustamateriaalina 1250 dokumenttia. Vaimo on sanonut, että voisin mielusti käyttää aikaani muuhunkin.

Mutta...

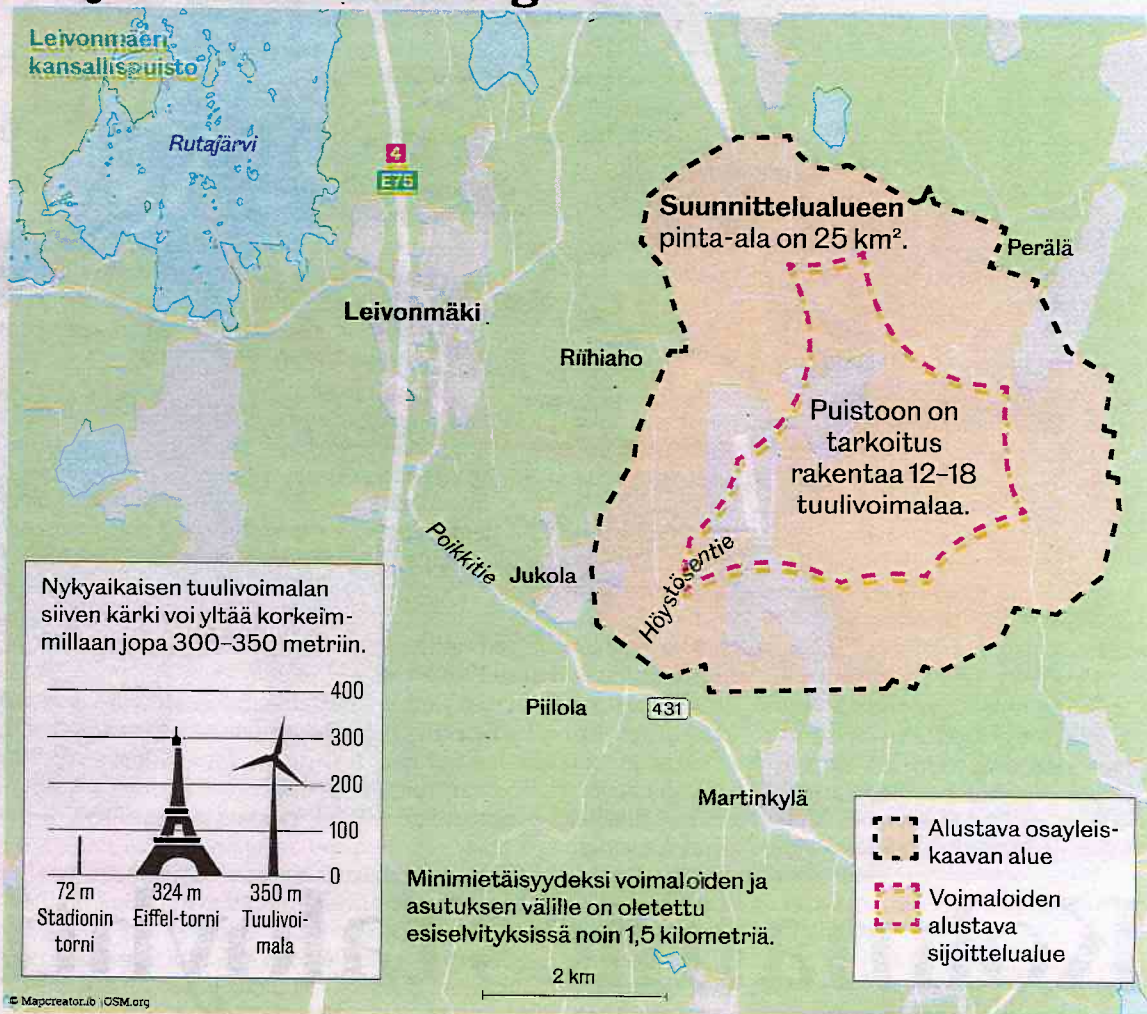
– En asuisi Joutsassa ellen voisi vaellella upeassa luonnossa. Ei ole kenenkään etu tuhota yhtä Suomen suosituimmista kansallispuistoista.

Mitä pitäisi sitten tehdä? Mikä päätöksenteossa mättää?

– Sekä maakuntavaltuustossa että kuntien päättävissä elimissä pitäisi perehtyä asioihin nykyistä paremmin, Huikko sanoo.

– Nyt monille päättäjille riittää se, että energiayhtiöiden lobbarit käyvät kravatti kaulassa lausumassa heille viiden minuutin viisauksia suljetuissa huoneissa. Päätäjät odottavat, että toimijat hoitavat sen jälkeen kaiken.

Höystösensuon energiahanke

HÖYSTÖSENSUON ENERGIAHANKE

Suunnitteilla 12–18 tuulivoimalaa

- Pohjan Voima oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Höystösensuon alueelle noin kahden kilometrin päähän Leivonmäen taajamasta.
- Puistoon on tarkoitus rakentaa 12–18 tuulivoimalaa.
- Tuulivoimapuiston yhteyteen suunnitellaan aurinkosähkön tuotantoa ja akkuteknologiaan perustuvaa sähkövarastoa.
- Tuulivoimalat ovat toteuttamisajankohdan teknologian mukaisia.
- Nykyajan tuulivoimalan siiven kärki voi ylittää korkeimmi-

- laan jopa 300–350 metriin.
- Suunnittelualan pinta-ala on 25 km².
- Minimietäisyydeksi voimaloiden ja asutuksen välille on oletettu esiselvityksissä noin 1,5 kilometriä.
- Joutsan kunta on allekirjoittanut kaavoitussopimuksen ja asettanut alueelle rakennuskiellon.
- Suomalaisen Pohjan Voiman enemmistöomistaja, toiminnan rahoittaja ja strateginen kumppani on Tukholman pörssiin listattu tuulivoimayhtiö Arise AB.

– Mutta ei se toimi niin. Huikko painottaa, että jos olet päättäjä, sinun tulee perehtyä asioihin itse riittävän tarkasti.

– Pitää tietysti olla vähän hullu, jos lukee kokonaan esimerkiksi maakuntavaltuustolle ja -hallitukselle toimitetun lähes 2000 sivun aineiston.

Huikko on valittanut sekä maakuntakaavasta että Joutsan kunnanhallituksen Höystösensuota koskevasta tuulivoimapäätöksestä.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee muun muassa seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa. Maakuntahallitus päätti helmikuussa, että maakuntakaava tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Mennäänpä sitten Höystösensuolle. Itse kunkin kannattaa valita reitinsä huolellisesti, sillä juuri nyt voi kokenutkin suolla liikkuja pudota silmäkkeeseen, jollaisia ei näillä soilla ole ennen ollut.

Oikeastaan uudet haasteet voisi kiteyttää Huikon yksiselitteisen arvioon.

– Kun asiantuntijoiden neuvoja ei noudateta, tulee ongelmia, Huikko sanoo.

Toki asiantuntijoiden neuvoja noudatetaan useinkin siinä mieles-

sä, että hankkeiden suunnittelussa pidetään ohjenuorana ympäristöministeriön ohjeistuksia vuosilta 2014 ja 2016.

Aiempiä ohjeistuksia laatimassa olleet Aalto-yliopiston lehtori ja maisema-arkkitehti **Emilia Weckman** ja VTT:n entinen johtava tutkija ja äänenhallintaryhmän ryhmäpäällikkö **Hannu Nykänen** ovat antaneet lausunnot, joiden mukaan nämä ohjeistukset ovat vanhentuneita.

Weckmanin mukaan tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on kasvanut vuoden 2016 noin 200 metrin tasosta noin 300 metriin.

Laajempi pyörähdysspinta-ala lisää välkevaikutuksia ja myös näkyyvälalueet ovat laajentuneet.

”Tuulivoimaloiden mittakaavan kasvu johtaa myös voimala-alueiden laajenemiseen ja maisemavaihtukset voimaloiden lähiympäristöön ovat entistä merkittävämpiä”, Weckman kirjoittaa lausunnossaan.

”Nykyinen yva-menettely, jossa selvityksistä on vastuussa hankkeeseen ryhtyvä, tuottaa yhdesä vapauksia antavan ohjeistuksen kanssa valitettavan tilanteen, jolloin vaikutusten arvioinnin objektiivisuus saattaa kärsiä.”

Nykyään mukaan vuoden 2014 tuulivoimameluohjeistusta ei ole

suostuttu päivittämään eikä puutteellisuuksia korjaamaan, vaikka sitä onkin ehdotettu.

Nykyään mielestä merkittävin puute on se, että tuulivoima-alueen yksittäisten tuulivoimaloiden väliselle etäisyydelle ei ole määritelty minimietäisyyttä. Mikäli voimalat rakennetaan liian lähelle toisiaan, vaikuttaa tuulen yläpuolella oleva voimala voimakkaasti tuulen alapuolella olevan voimalan toimintaan. Seurauksena voi olla sekä voimalan tuottaman sähkötehon pieneminen että pienitaajuisen melun ja infraäänin säteilyn voimakkuuden lisääntyminen.

Ohjeistuksen toinen merkittävä puute on se, että tuulivoimamelun erityispiirteistä impulssimaisuutta tai merkityksellistä sykintää ei tarvitse ottaa huomioon mallinuvaiheessa.

Myös vuorokautinen tuulivoimalan melun suunnanvaihtelu tulisi ottaa huomioon jo alueen suunnitteluvaiheessa.

Ympäristömelu taipuu aina kylmemmän ilman suuntaan eli päivisin tuulivoimalan säteilemä ääni taipuu tavallisesti ylöspäin, koska ilman lämpötila tavallisesti pienenee mentäessä ylöspäin.

Yöaikana tilanne on toinen eri-

tyisesti syyskesällä, syksyllä ja talvella, koska maan pinnan lämpötila on alhaisempi kuin ylempänä. Tällöin tuulivoimalan säteilemä ääni kaartuu alaspäin ja voi olla olennaisesti voimakkaampaa kuin päivällä.

Edellä olevat Weckmanin ja Nykäsen lausunnot on liitetty Huikon tekemään muistutukseen Keski-Suomen maakuntakaavan ehdotukseen 1.9.2023.

– Kuka korvaa, jos etäisyyksiä on määritelty väärin, Huikko kysyy.

Ketä ja mitä tuulivoimaloiden välkevaikutukset ja meluhaitat sitten koskevat? Tiivistetyksi voitaisiin sanoa, että lähialueiden ihmisiä ja luontoa. 300–350-metriset tuulivoimalat näkyvät ja kuuluvat kauas.

Höyöstensuo on merkittävä lintujen ruokailualue sekä muuttoaikainen kerääntymis- ja levähdysalue. Alueella on tavattu muun muassa haarahaukka, joka on Suomessa äärimmäisen uhanalainen ja rauhoitettu lintulaji.

Suomessa haarahaukalla on vain muutamia säännöllisiä pesimäpaikkoja, joista yksi on Pohjois-Suonteen alueella.

Alueella on havaittu myös kurkia, metsähänhia sekä maakunnallisesti merkittäviä määriä isokokoisia osin uhanalaisia petolintuja, joilla on merkittävä törmäysriski tuulivoimaloiden siipiin.

Keski-Suomen ely-keskuksen lausunnon mukaan on todennäköistä, että Höyöstensuon tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen merkintä ei ole kauttaaltaan tuotantoon soveltuva, vaan merkinnän kattamalla alueella voi olla osia, joille tuulivoimaloita ei ole mahdollista sijoittaa.

Maisemavaikutusten on arvioitu ulottuvan Leivonmäen kansallispuiston lisäksi Päijänteen, Suonteen ja Puulan järviolueille.

– Mistä Joutsa elää, Huikko kysyy.

– Kesämökkiläiset ovat kunnal-

le elintärkeä voimavara. Kuka haluaa ostaa kesämökin alueelta, jossa tuulivoimalat ovat osa maisemaa ja järvi kantaa äännet mökille asti?

Kaavaillun tuulivoima-alueen täisyys Pohjois-Suonteesta on 4,4 kilometriä, Puulasta 5,4 kilometriä, Rutajärvestä 3,3 kilometriä ja Päijänteestä 12,5 kilometriä.

Viime kesänä tehdyn tuulivoimaa vastustavan kuntalaisaloitteen allekirjoitti 471 ihmistä. Iso osa heistä oli mökkiläisiä.

– Aloituksen allekirjoittaminen vaati vahvan tunnustautumisen, Huikko sanoo.

– Jos kyseessä olisi ollut adressi, olisi allekirjoittajia ollut vähintään kolminkertainen määrä.

Lintujen ohella alueella on muitakin siivekkäitä, sillä Joutsan pohjoisemman varalaskupaikan suojavyöhyke ulottuu alueelle.

Puolustusvoimien lausunnon mukaan merkintä ei estä tuulivoima-alueen sijoittumista Höyöstensuolle.

Lausunto on tosin salattu Pohjan Voiman pyynnöstä.

Lisäksi alueella on Pitkävuoren Liitäjien lentokeskus. Sen suojavyöhyke on 12 kilometrin säteellä kentän keskipisteestä. Ilmailulain perusteella tämä kevytlentokenttä estäisi tuulivoimarakentamisen Höyöstensuolle.

Huikko ja luhankalainen tuulivoima-asiantuntija Hannu Heinonen ovat tehneet kattavan tuulivoimakatsauksen tammikuussa 2024.

Katsaus on pääosin tiukkaa asiatekstiä, karttoja ja kaavioita, mutta välillä tekijät ovat antaneet tunteille vallan:

”Tämä Höyöstensuo on esimerkki siitä, miten osaamattomuuden ja perehtymättömyyden sekä maakuntakaavaa varten selvityksiä tehneen tanskalaisen konsultin tarkoituksellisten virheiden takia tilanne on päässyt kehittymään tähän pisteeseen.”

Huikon kanta on edelleen yhtä selkeä.

– Kenellä tahansa on mahdollisuus perehtyä asiaan samalla tavalla kuin meillä – kaikki tarvittava tieto löytyy internetistä, Huikko sanoo.

Ja vielä muutama ohje Joutsalle: – Joutsan kunnan tulee päättää erikseen puskurivyöhykkeistä, erityisesti tuulivoimaloiden etäisyydestä asutukseen.

Lisäksi tuulivoimarakentaminen olisi määrättävä aina ympäristöluvan varaiseksi.

– Epävarmuustekijöitä on paljon ja ilman ympäristölupaa ei vaikutusten seuranta ole mahdollista eikä haittavaikutuksiin voida puuttua eikä estää niitä, Huikko tähdentää.

Huikon mielestä Joutsan ei siis pitäisi kaavoittaa aluetta – tosin kaavoitus sopimus on jo tehty.

Perusteluksi Huikko esittää muun muassa luontoarvot, vesistöjen läheisyyden, pohja- ja pintavesikohteet sekä vapaa-ajan ja vakituisten asutuksen, joiden sijainti tuulivoima-alueen lähellä estää 300 metriä korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisen.

Nykyisin suojaetäisyys asutukseen on usein 1,5 kilometriä, mutta Nykäsen mukaan sen pitäisi olla 10 kertaa voimaloiden siipien pyyhkäisykorkeus eli 3–3,5 kilometriä.

Lisäksi Huikko muistuttaa, että Joutsaan ei ole mikään pakko rakentaa tuulivoimaa.

– Tuulivoima voi tuoda kiinteistöveroja, mutta niiden suuruus on epävarmaa. Suomen Tuulivoimayhdistyksen mukaan yhden voimalan kiinteistöverotuotto koko elinkaaren ajalta on 20 000–30 000 euroa vuodessa.

Huikon mukaan tuulivoimalat näivettävät matkailua, laskevat kiinteistöjen arvoa ja lopettavat kiinteistöjen korjausinvestoinnit.

Huikko kuitenkin myöntää, että tuulivoimalat jakavat mielipiteitä. Toisaalta sillä ei ole suurtakaan merkitystä.

– Kyse ei ole mielipiteistä, vaan faktoista, Huikko paaluttaa.

Heinolan K-Citymarket saa 18 uutta sähköauton latauspistettä

Itä-Häme

Kesko rakentaa kuluvana vuonna uudenlaisia, aiempaa suurempia latausasemia yhteistyössä lahtelaisen Kempowerin kanssa. K-Latauksen verkosto laajenee jopa yli sadalla suurteholatauspisteellä ympäri maata.

Laajentuminen koskee tässä vaiheessa neljää olemassa olevaa latausasemaa, jotka sijaitsevat Heinolassa, Tampereen alueella, Vantaan Tammistossa sekä Turun Länsikeskuksessa. Nämä asemat saavat 18 uutta latauspistettä. Heinolan aseman laajennus on näillä näkymin käyttövalmiina juhannusviikolla.

Lisäksi Hämeenlinnaan sekä Ylöjärvelle rakennetaan kokonaan uudet asemat. Kaikki kohteet ovat K-Citymarketien yhteydessä.

– Kunkin uudenlaisen aseman kokonaisteho on vähintään 1600 kW. Pystymme siis takamaan nopean latauksen suuril-

lekin asiakasvirroille sekä asiakkaalle varmuuden siitä, että vapaalle latauspisteelle pääsee aiempaa lyhyemmässä ajassa ilman turhia odotteluja, kiittelee K-Latauksesta vastaava Iiro Määttänen K-Autolta.

K-Latauksen tavoitteena on, että olemassa olevien asemien laajennukset sekä uudet asemat avautuvat asiakkaiden käyttöön kesän ja tulevan syksyn aikana. Maanlaajuisessa verkostossa Hangosta Kittilään on kaikkiaan noin 300 asemaa ja yli 1600 latauspistettä.

Asikkalan Satu Jaatinen pyrkii EU-parlamenttiin keskustan listalla

Itä-Häme

Asikkalalainen yrittäjä ja kunnanvaltuutettu **Satu Jaatinen**, 57, pyrkii Euroopan parlamenttiin keskustan riveissä ensi kesäkuun EU-vaaleissa.

Jaatinen on mukana sitoutumattomana ehdokkaana lopullisella 20 ehdokkaan listalla, jonka keskusta julkisti perjantaina. Myös Asikkalan valtuustossa Jaatinen istuu keskustan ryhmässä sitoutumattomana valtuutettuna.

Jaatisella on kokemusta EU-vaaleista viime kerralta viiden vuoden takaa. Silloin hän oli mukana keskustan kunnia-puheenjohtajan **Paavo Väyrysen** perustaman Seitsemän tähden liikkeen listalla keräten koko maassa yhteensä runsaat 400 ääntä. Vuoden 2021 kuntavaaleissa hän pääsi Asikkalan valtuustoon keskustan listalta sitoutumattomana ehdokkaana edustettuaan edellisellä kaudella varavaltuutettuna Kotikunta-ryhmää.

Sauna ja vene paloivat Joutsassa

Tommi Salo

Sauna ja vene tuhoutuivat täysin tulipalossa Joutsan Tolvasniemessä lauantaina juuri puolen yön jälkeen.

Palon havainnut henkilö oli nähnyt järven yli vastarannalta tulipaloon viittaavaa savua, valoa ja ääntä perjantain ja lauantain välisenä yönä.

Pelastuslaitos tiedusteli alueen ja paikansa rannalta löy-

tyneen saunarakennuksen ja moottoriveneen palaneet jäänteet. Sauna ja vene tuhoutuivat palossa täysin. Henkilövahinkoja ei palossa tapahtunut.

Pelastuslaitoksen saavuttua paikalle palolla ei ollut leviämistä vaaraa. Palotehtävään osallistui pelastusyksiköitä Keski-Suomesta, Etelä-Savosta ja Päijät-Hämeestä.

Pelastuslaitoksen mukaan saunarakennusta oli lämmitetty aiemmin perjantai-iltana.

”Päätösvalta on kunnanvaltuustolla”

Esa Jokinen

Joutsan kunnanjohtaja **Harri Nissinen** ei ole samoilla linjoilla **Pekka Huikon** kanssa Höyöstensuon tuulivoimakaavasta.

– Alue on merkitty maakuntakaavaan tuulivoimarakentamiseen soveltuvaksi, joten siinä mielessä asia ei ole millään tavalla kiistanalainen, Nissinen sanoo.

– Oikeastaan meidän ei tarvitsi miettiä asiaa lainkaan ainakaan pariin vuoteen.

– Pohjan Voima tekee nyt kaikki tarvittavat selvitykset omaan laskuunsa. Sen jälkeen valtuusto pääsee päättämään, hyväksyykö se tuulivoima-alueen rakentamisen.

Nissinen painottaa, että tässä vaiheessa kunnanhallitus on vasta käynnistänyt prosessin.

– Kunnanhallituksen päätös ei sido valtuustoa millään tavalla.

– Lisäksi päätöksen tueksi tehdään vielä tarkemmat selvitykset kuin maakuntakaavaa varten teh-

tiin. Voi olla, että niiden perusteella alue ei sovellu tuulivoimarakentamiseen – tätä tosin epäilen.

– Joka tapauksessa lopullinen päätösvalta on Joutsan kunnanvaltuustolla.

Nissinen muistuttaa, ettei selvitysten teko rasita kunnan taloutta.

– Joutsa ei joudu missään vaiheessa maksumieheksi, ja jos kunta joutuu tekemään asian hyväksi joitain töitä, meillä on oikeus laskea niistä.

Nissinen sanoo, että alueella ei ole sellaista vakituista tai vapaa-ajan asutusta, että tuulivoimaloiden melu ylittäisi 40 desibelin raja-arvon kiinteistöissä.

– Maakuntakaavan valmistelun aikana on valitettu myös maise-mahaitasta. On totta, että tuulivoimalat näkyvät varmasti alueelle, mutta näkyyhän siellä muutakin telemastoista lähtien.

Nissinen sanoo, että Fingridin mukaan tuulivoiman määrä Suomessa seitsenkertaistuu seuraavan 10

vuoden aikana.

– Jonnekin niitä tuulimyllyjä joka tapauksessa tulee – eikä Höyöstensuo ole missään tapauksessa niitä pahimpia paikkoja.

– Itse ajoin jokin aika sitten Lappiin, ja siellä monet tuulivoimala-alueet on rakennettu ihan kyljen kupeisiin.

Nissinen sanoo, että toki kuntaa kiinnostavat mahdolliset kiinteistöverotuotot ja myös maanomistajat odottavat omia korvauksiaan.

– Vaikka Joutsalla ei olekaan juuri nyt mitään taloudellista hätää, pitää mahdolliset puolen miljoonan euron vuosittaiset kiinteistöverotulot huomioida mietinnässä.

– Olen hiukan hämmästynyt hankkeen jo tässä vaiheessa nostattamista vahvoista tunteista, kun sen edut ja haitat punnitaan tarkasti sitten, kun selvitykset valmistuvat ja valtuusto pääsee tekemään päätöksensä.

Nissinen aikoo palata asiaan seuraavan kerran vasta sitten, kun asianmukaiset selvitykset on tehty.